

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Den 22. september 2026

Høringssvar til udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet (journal-nr. 2026-7200)

Dansk Erhverv takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkast til seks bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv hilste i sit høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og lov om fremme af vedvarende energi (*herefter lovforslaget*) akutplanen og prioriteringsmodellen velkommen som et nødvendigt tiltag i en situation med akut kapacitetsmangel i transmissionsnettet. Dansk Erhverv fremhævede samtidig, at Danmark står i en uholdbar situation, hvor manglende adgang til netkapacitet og lange tilslutningstider har udviklet sig til den væsentligste barriere for elektrificeringen af samfundet. Dansk Erhverv pegede i den forbindelse særligt på, at transmissionsnettet ikke er blevet udbygget rettidigt, og at der ikke i tide er udviklet regulering, som i tilstrækkelig grad understøtter en effektiv udnyttelse af den eksisterende netkapacitet gennem bl.a. øget fleksibilitet, energilagring og begrænset netadgang.

Dansk Erhverv fastholder denne overordnede vurdering. Prioritering af den eksisterende og knappe netkapacitet er et nødvendigt redskab i den aktuelle situation, men prioriteringsmodellen løser ikke den grundlæggende udfordring med store kapacitetsudfordringer i transmissionsnettet. Dansk Erhverv finder derfor fortsat, at prioritering og afslag af nettilslutningsanmodninger skal betragtes som ekstraordinære og midlertidige redskaber, mens netudbygningen accelereres, og rammerne for en mere effektiv udnyttelse af den eksisterende kapacitet forbedres.

Dansk Erhverv konstaterer samtidig, at udmøntningen i bekendtgørelserne ikke i særlig grad imødekommer de principielle bekymringer, som Dansk Erhverv fremførte i høringssvaret til lovforslaget. Dansk Erhverv fastholder derfor grundlæggende sin kritik og sine anbefalinger fra høringssvaret til lovforslaget. Det gælder navnlig hensynet til virksomhedernes rettigheder og investeringssikkerhed, prioriteringsmodellens kategorisering, definition af netvenlighed, adgang til indgreb i allerede tildelt kapacitet samt de kollektive elforsyningsselskabers udvidede nettilslutningskompetence. På den baggrund er det Dansk Erhvervs klare vurdering, at prioriteringsbekendtgørelsen i sin nuværende udformning ikke imødekommer de udfordringer, som Dansk Erhverv påpegede i høringssvaret til lovforslaget, og dermed fortsat indebærer en betydelig risiko for at forringe investeringsvilkårene for elektrificeringen af Danmark.

Dansk Erhverv fremhævede ligeledes i høringssvaret til lovforslaget, at de nye beføjelser indebærer væsentlige indgreb i virksomhedernes adgang til det kollektive elforsyningsnet og efter omstændighederne i allerede tildelte rettigheder. Dansk Erhverv fastholder derfor, at retssikkerhed, proportionalitet og forudsigelighed skal stå centralt i udmøntningen af lovforslaget. Virksomheder skal kunne disponere i tillid til rettighederne i bindende nettilslutningsaftaler og allerede tildelt kapacitet samt have klarhed over de kriterier, der får betydning for deres adgang til nettet.

Dansk Erhverv fastholder endvidere sin anbefaling fra høringssvaret til lovforslaget om, at prioriteringsmodellen og adgangen til at meddele afslag omfattes af en solnedgangsklausul. Der er tale om ekstraordinære beføjelser, som er begrundet i den aktuelle kapacitetssituation, og som ikke bør udvikle sig til en permanent regulering af virksomhedernes adgang til elnettet. Beføjelserne bør derfor bortfalde efter en nærmere fastsat periode, medmindre Folketinget aktivt beslutter at videreføre dem på baggrund af en fornyet vurdering af behovet.

Desuden bemærker Dansk Erhverv, at det fremgår af prioriteringsbekendtgørelsen, at dokumenterede væsentlige meromkostninger som følge af opgaver efter bekendtgørelsen kan indregnes i netvirksomhedernes indtægtsrammer. De administrative meromkostninger ved prioriteringsmodellen kan dermed i sidste ende blive overvæltet på elkunderne gennem højere tariffer. Dansk Erhverv finder derfor væsentligt, at der i udmøntningen af lovforslaget bør være en klar ambition om at begrænse de administrative omkostninger mest muligt, så prioriteringsmodellen ikke påfører virksomheder og forbrugere unødige omkostninger. Samtidig bør der sikres klar og gennemsigtig kommunikation til elkunderne om eventuelle prisstigninger som følge af de nye opgaver. Da elleverandørerne traditionelt varetager den direkte kundekontakt og kommunikation om priser, bør det overvejes, om der hensigtsmæssigt kan fastlægges en fælles kommunikationslinje mellem myndighederne, Energinet, netvirksomhederne og elleverandørerne. Det skal sikre, at eventuelle meromkostninger og deres årsag kommunikeres klart og gennemskueligt til kunderne.

Endelig finder Dansk Erhverv det vigtigt, at prioriteringsmodellen konsekvent bygger på princippet om, at årsag og ansvar følges ad. Det er derfor positivt, at § 16 fastslår, at Energinet skal fastlægge den kapacitet, der kan disponeres ved kapacitetsbegrænsninger i transmissionsnettet og i skillefladen mellem transmissions- og distributionsnettet samt, at § 19 om afslag på anmodning om nettilslutning giver mulighed for, at den kollektive elforsyningsvirksomhed, der træffer afgørelse, kan lægge en anden kollektiv elforsyningsvirksomheds tekniske og driftsmæssige vurdering til grund, når afslaget beror på kapacitetsforhold i det pågældende net. Dette princip bør imidlertid også afspejles tydeligere i § 20 om forbedringsmuligheder ved afslag. Her bør det præciseres, at det er den kollektive elforsyningsvirksomhed, der driver den del af det kollektive elnet, hvor kapacitetsbegrænsningen opstår, som er ansvarlig for at oplyse om de foranstaltninger, der kan forbedre projektets muligheder for nettilslutning. Tilsvarende bør princippet videreføres i § 22 om klager ved afslag på nettilslutning, hvor det bør præciseres, at en klageproces skal inddrage den kollektive elforsyningsvirksomhed, hvis netkapacitet udgør årsagen til afslaget, som part. Dansk Erhverv vurderer, at det på den måde undgås, at andre kollektive elforsyningsvirksomheder pålægges juridisk og økonomisk risiko samt administrative byrder for kapacitetsbegrænsninger, som de ikke er årsag til.

Slutteligt opfordrer Dansk Erhverv til, at Energinet løbende monitorerer og afrapporterer, hvordan kapacitetsudfordringer i de kollektive elforsyningsnet håndteres i andre EU-lande. Kapacitetsudfordringerne i transmissionsnettet er ikke unikke for Danmark, og relevante internationale erfaringer bør derfor løbende inddrages i evalueringen af prioriteringsmodellen og i dialogen med netkunderne.

Specifikke bemærkninger

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet – § 3
Dansk Erhverv fastholder sin kritik af reglerne om disponering af allerede tildelt kapacitet som fremført i Dansk Erhvervs høringssvar til lovforslaget. Dansk Erhverv finder, at reglerne grundlæggende udfordrer netkundernes rettigheder og virksomhedernes mulighed for at disponere i tillid til allerede tildelt kapacitet og bindende nettilslutningsaftaler. Dansk Erhverv mener samtidig, at bestemmelserne i § 3 fortsat giver mulighed for vidtgående og potentielt ekspropriative indgreb i netkundernes mulighed for at disponere over allerede tildelt kapacitet.

Dansk Erhverv mener for det første, at § 3, stk. 2, bør afgrænses væsentligt. Efter bestemmelsen finder prioriteringsmodellen anvendelse på allerede tildelt kapacitet, når dispositionen *”indebærer en ændret anvendelse af den tildelte kapacitet, herunder om anvendelsen medfører en ændret kapacitetsudnyttelse eller belastningsprofil”*. Efter Dansk Erhvervs forståelse indebærer bestemmelsen dermed, at en netkunde kan blive underlagt en ny prioritering, selv om netkunden holder sig inden for den allerede tildelte kapacitet, alene fordi anvendelsen ændres.

Dansk Erhverv understreger imidlertid, at en ændret anvendelse inden for den tildelte kapacitet ikke i sig selv bør udløse en ny prioritering. Det afgørende bør i stedet være, om dispositionen indebærer et reelt nyt og øget kapacitetsbehov, dokumenterbart øger belastningen af det kollektive elforsyningsnet eller udgør en konkret omgåelse af prioriteringsmodellen. Dansk Erhverv foreslår derfor, at § 3, stk. 2, formuleres således:

- Prioriteringsmodellen finder endvidere anvendelse på dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet, når dispositionen indebærer et reelt nyt og øget kapacitetsbehov, dokumenterbart øger belastningen af det kollektive elforsyningsnet eller udgør en konkret omgåelse af prioriteringsmodellen.

Dansk Erhverv hæfter sig for det andet ved § 3, stk. 3, som konkretiserer, hvilke dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet der kan omfattes af prioriteringsmodellen efter stk. 2. Dansk Erhverv er særligt bekymret for stk. 3, nr. 2 og 3, hvorefter henholdsvis forhøjelse af reduceret kapacitet og ibrugtagning af uudnyttet kapacitet kan omfattes af prioriteringsmodellen. Dansk Erhverv finder dette problematisk, fordi begge situationer vedrører kapacitet og rettigheder, som allerede er tildelt netkunden, og som netkunden kan have disponeret og foretaget investeringer i tillid til. Samtidig vurderer Dansk Erhverv, at bestemmelsen risikerer at skabe det modsatte incitament af det tilsigtede. Hvis en netbruger risikerer, at en senere forhøjelse af reduceret kapacitet eller ibrugtagning af uudnyttet kapacitet underlægges fornyet prioritering, kan det tilskynde netbrugeren til at fastholde kapacitet frem for frivilligt at frigive eller reducere den. Det kan modvirke en mere effektiv udnyttelse af den eksisterende netkapacitet.

For så vidt angår stk. 3 nr. 2 understreger Dansk Erhverv, at en netkunde som udgangspunkt bør kunne bringe kapaciteten tilbage til det aftalte niveau, når retten hertil følger af den eksisterende nettilslutningsaftale. For så vidt angår nr. 3 finder Dansk Erhverv, at ibrugtagning af allerede tildelt, men endnu uudnyttet kapacitet ikke i sig selv bør kunne udløse en ny prioritering. Som anført i Dansk Erhvervs høringssvar til lovforslaget er det for netkunder med løbende projektmodning, trinvis idriftsættelse og gradvis indfasning af større produktions- eller forbrugsanlæg afgørende at kunne disponere over den tildelte kapacitet og bringe den i anvendelse i takt med projektets udvikling. Dansk Erhverv anbefaler derfor, at anvendelsen af § 3, stk. 3, nr. 2 og 3, afgrænses væsentligt gennem § 3, stk. 4.

Dansk Erhverv finder i den forbindelse den foreslåede udformning af § 3, stk. 4, uhensigtsmæssig. Netkundens hidtidige anvendelse af kapaciteten samt varigheden og karakteren af den manglende anvendelse siger ikke i sig selv noget om, hvorvidt dispositionen medfører et nyt og øget kapacitetsbehov eller en øget belastning af nettet. Dansk Erhverv finder derfor, at vurderingen i stedet bør rette sig mod dispositionens konkrete fremadrettede påvirkning af det kollektive elforsyningsnet og risikoen for konkret omgåelse af prioriteringsmodellen. Dansk Erhverv foreslår derfor, at § 3, stk. 4, formuleres således:

- Stk. 4. Ved vurderingen efter stk. 3 skal den kollektive elforsyningsvirksomhed lægge vægt på, om dispositionen indebærer et reelt nyt eller øget kapacitetsbehov, dokumenterbart øger belastningen af det kollektive elforsyningsnet eller udgør en konkret omgåelse af prioriteringsmodellen.

Endelig mener Dansk Erhverv, at § 3, stk. 5, bør præciseres. Bestemmelsen fastslår, at dispositioner, der allerede er forudsat i en bindende nettilslutningsaftale, ikke omfattes af prioriteringsmodellen. Samtidig fremgår det, at det forhold, at en given kapacitet er tildelt efter en nettilslutningsaftale, ikke i sig selv medfører, at en efterfølgende disposition vedrørende kapaciteten er undtaget fra prioriteringsmodellen. Dansk Erhverv finder, at denne afgrænsning skaber betydelig usikkerhed om, hvilke dispositioner en netkunde kan foretage i tillid til en bindende nettilslutningsaftale, og dermed om aftalens værdi som grundlag for netkundens investeringer. Dansk Erhverv anbefaler derfor, at det præciseres i § 3, stk. 5, at allerede tildelt kapacitet altid kan bringes i anvendelse i overensstemmelse med den bindende nettilslutningsaftale. En sådan præcisering er efter Dansk Erhvervs vurdering nødvendig for at sikre netkundernes retssikkerhed og den forudseelige omgåelse af de rettigheder, der følger af en bindende nettilslutningsaftale.

Samlet set advarer Dansk Erhverv imod bestemmelsernes nuværende udformning, som efter Dansk Erhvervs vurdering indebærer, at netkunder ikke med tilstrækkelig sikkerhed kan disponere i tillid til bindende nettilslutningsaftaler eller allerede tildelt kapacitet. Denne usikkerhed risikerer væsentligt at underminere den investeringssikkerhed, der er nødvendig for virksomheders elektrificering og investeringer i vedvarende energi. Dansk Erhverv vurderer, at en bred adgang til efterfølgende genprioritering af allerede tildelt kapacitet vil reducere værdien af nettilslutningsaftalen som grundlag for investeringer og sende et negativt investeringssignal til netkunderne. Dansk Erhverv finder fortsat, at bestemmelserne i § 3 er uforholdsmæssigt vidtgående i forhold til lovgivningens formål, navnlig henset til indgrebenes betydning for eksisterende rettigheder og deres potentielt ekspropriative karakter. Dansk Erhverv understreger samtidig vigtigheden i, at en eventuel tilbageførsel af allerede tildelt kapacitet eller begrænsning i retten til at disponere over

kapacitet tildelt i medfør af en bindende nettilslutningsaftale alene bør ske på grundlag af en konkret og frivillig aftale med den pågældende netkunde og på rimelige økonomiske vilkår. Dansk Erhverv finder det derfor afgørende for investeringssikkerheden for netkunder, at reglerne i § 3 afgrænses til dispositioner, der indebærer reelle nye eller øgede kapacitetsbehov, dokumenterbart øger belastningen af det kollektive elforsyningsnet eller udgør en konkret omgåelse af prioriteringsmodellen.

Prioriteringsbekendtgørelsen – Vedr. tidsperspektiv ved fortræningsvurdering - § 4

§ 4, stk. 3, fastslår, at en anmodning i en lavere prioriteringskategori kan imødekommes, hvis dette ikke fortrænger højere prioriterede behov. Bestemmelsen angiver imidlertid ikke, hvilket tidsperspektiv der skal lægges til grund for vurderingen af, om en lavere prioriteret anmodning fortrænger et højere prioriteret behov. Det er navnlig uklart, om vurderingen af anmodningen skal foretages på grundlag af kapacitetssituationen på tidspunktet for den konkrete puljebehandling, eller om den kollektive elforsyningsvirksomhed også skal eller kan inddrage den forventede udbygning af nettet og den forventede udvikling i brugen af nettet.

Det bør præciseres i § 4, at vurderingen af, om en lavere prioriteret anmodning fortrænger et højere prioriteret behov, foretages på grundlag af kapacitetssituationen på tidspunktet for den relevante behandling af anmodningen, og under hensyntagen til de højere prioriterede behov, der indgår i den pågældende pulje. Forventede fremtidige behov bør alene kunne indgå på baggrund af et sagligt og dokumenteret prognosegrundlag og forventes at opstå inden for en nærmere fastsat tidshorisont. Dette vurderes nødvendigt for at sikre netkunders investerings- og planlægningssikkerhed i puljebehandlingen. En sådan præcisering vil samtidig sikre et ensartet tidsperspektiv i § 4, stk. 3, § 11 om kapacitetsreservation og § 18, stk. 4 og 5, om afslag.

Dansk Erhverv foreslår, at der indsættes et nyt stk. 4 i § 4:

Stk. 4. Vurderingen efter stk. 3 foretages på grundlag af kapacitetssituationen på tidspunktet for den relevante behandling af anmodningen og under hensyntagen til de højere prioriterede behov, der indgår i den pågældende behandlingspulje. Forventede fremtidige højere prioriterede behov kan indgå i vurderingen, når disse er baseret på et sagligt og dokumenteret prognosegrundlag og forventes at opstå inden for en nærmere fastsat tidshorisont.

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. indikativ prioritering – § 6

Dansk Erhverv finder bekendtgørelsens § 6 problematisk ift. virksomhedernes grundlæggende investerings- og planlægningssikkerhed. Ifølge bestemmelserne i § 6 er en prioritering alene indikativ og giver ikke ret til nettilslutning, samtidig med at den efter stk. 3 kan ændres helt frem til indgåelsen af en bindende nettilslutningsaftale som følge af bl.a. nye anmodninger, ændringer i projektets oplysninger, ændret netvenlighed eller andre relevante forhold.

Dansk Erhverv mener, at § 6 skaber et væsentligt incitamentsproblem. Virksomheder vil efter prioriteringsmodellen skulle foretage betydelige investeringer i projektmodning, projektering, tekniske løsninger og netvenlighed, før der kan indgås en bindende nettilslutningsaftale. Hvis en meddelt prioritering løbende kan ændres, herunder som følge af nye anmodninger fra andre netkunder, reduceres virksomhedernes sikkerhed for, at investeringerne fastholder eller forbedrer deres

prioritering. Dansk Erhverv finder, at dette svækker incitamentet til netop de investeringer i projektmodning og netvenlighed, som prioriteringsmodellen skal fremme.

Dansk Erhverv anbefaler derfor, at § 6, stk. 3, ændres, så en meddelt prioritering fastholdes i en nærmere fastsat periode og inden for denne periode alene kan ændres ved væsentlige og dokumenterbare ændringer i det grundlag, som prioriteringen bygger på. Nye anmodninger fra andre netkunder bør ikke i sig selv kunne føre til en ændring af en allerede meddelt prioritering. En sådan afgrænsning vil styrke virksomhedernes mulighed for at disponere og investere på et mere forudsigeligt grundlag og samtidig understøtte en effektiv puljebehandling efter § 16.

Dansk Erhverv foreslår på den baggrund, at § 6, stk. 3, formuleres således:

- Den kollektive elforsyningsvirksomhed kan frem til indgåelsen af en bindende nettilslutningsaftale ændre prioriteringen af en anmodning. En meddelt prioritering fastholdes i en periode på [XX måneder] og kan i denne periode alene ændres, hvis der foreligger væsentlige og dokumenterbare ændringer i projektets oplysninger, projektets netvenlighed eller kapacitetssituationen i det kollektive elnet, som har betydning for grundlaget for den meddelte prioritering.

Dansk Erhverv finder, at en sådan afgrænsning vil styrke virksomhedernes investeringssikkerhed uden at fastlåse prioriteringsmodellen. De kollektive elforsyningsvirksomheder vil fortsat kunne ændre prioriteringen ved væsentlige og dokumenterbare ændringer i anmodningen eller kapacitetssituationen i det kollektive elnet.

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. oplysnings- og dokumentationspligt – § 7

Dansk Erhverv støtter hensynet om et tilstrækkeligt oplysningsgrundlag og at spekulative eller utilstrækkeligt modne projekter ikke optager unødige ressourcer i sagsbehandlingen eller indgår i puljebehandlingen på bekostning af investeringsmodne projekter.

Samtidig finder Dansk Erhverv det afgørende, at dette hensyn balanceres mod virksomheders omkostninger og risici ved projektmodning. Dokumentationskravene bør derfor være proportionale og tilpasset projektets modenhed. Virksomheder bør ikke pålægges omfattende dokumentation eller krav om projektmodning tidligere, end det er nødvendigt for behandlingen af anmodningen. Dansk Erhverv vurderer, at meget omfattende dokumentationskrav tidligt i processen kan påføre virksomheder betydelige omkostninger, før der foreligger tilstrækkelig klarhed om projektets mulighed for nettilslutning. Det kan svække incitamentet til at modne projekter og investere i tiltag der skal øge netvenlighed, og dermed virke mod prioriteringsmodellens formål.

Dansk Erhverv anbefaler derfor, at det præciseres i § 7, at de kollektive elforsyningsvirksomheder alene kan kræve oplysninger og dokumentation, som er nødvendige og relevante for den konkrete behandling, og at kravene skal stå i rimeligt forhold til anmodningens karakter, omfang og modenhed.

Dansk Erhverv foreslår på den baggrund følgende tilføjelse til § 7:

- Stk. [X]. Oplysninger og dokumentation efter stk. 1 skal være nødvendige, relevante og proportionale i forhold til anmodningens karakter, omfang og modenhed. Der kan alene

kræves oplysninger og dokumentation, som på det pågældende tidspunkt er nødvendige for behandlingen af anmodningen efter denne bekendtgørelse.

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. prioriteringskategorier – §§ 8-14

Dansk Erhverv fastholder sin principielle bekymring ved prioriteringsmodellen, der i væsentligt omfang kategoriserer projekter efter teknologi, sektor og anvendelse frem for deres konkrete påvirkning af elnettet. Som anført i Dansk Erhvervs høringssvar til lovforslaget kan projekter inden for samme kategori have vidt forskellige belastningsprofiler, mens projekter på tværs af kategorier kan have sammenlignelige netvenlige egenskaber.

Dansk Erhverv understreger samtidig, at prioritering af nettilslutningsanmodninger og adgang til det kollektive elforsyningsnet skal bygge på objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier. Efter Dansk Erhvervs vurdering vil en prioriterings- eller afslagsordning, der ikke lever op til disse principper, være vanskelig at forene med EU-retten, herunder elmarkedsdirektivets artikel 6, stk. 1.

Dansk Erhverv mener desuden, at prioriteringskategorierne, som de er udformet i bekendtgørelsen, fortsat risikerer at skabe uhensigtsmæssige investeringssignaler. Et projekts teknologi eller anvendelse kan få afgørende betydning for adgangen til elnettet, selv om projektet dokumenterbart kan reducere sin belastning af elnettet eller bidrage til en mere effektiv udnyttelse af den eksisterende kapacitet. Dansk Erhverv anbefaler derfor, at dokumenteret netvenlighed tillægges større betydning i prioriteringsmodellen, herunder at dokumenteret evne til at frigøre kapacitet kan begrunde en højere prioritering. Dansk Erhverv henviser i den forbindelse til bemærkningerne om prioriteringsmodellens kategorier og netvenlighed på side 3-8 i Dansk Erhvervs høringssvar til lovforslaget.

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. anmodninger eller dispositioner, der omfatter flere anlæg eller aktiviteter – § 9

Efter § 9, stk. 2, kan kapacitetsbehovet i en anmodning eller disposition, der omfatter flere anlæg eller aktiviteter, henføres til forskellige prioriteringskategorier og behandles særskilt efter prioriteringsreglerne. Dansk Erhverv finder, at denne adgang kan skabe væsentlig usikkerhed for projekter, hvis tekniske og økonomiske grundlag forudsætter, at flere anlæg eller aktiviteter etableres og tilsluttes elnettet som en samlet løsning.

Dansk Erhverv finder det derfor afgørende, at virksomheder på et tidligt tidspunkt kan forudse, om et projekt behandles samlet eller opdeles. En opsplitning kan medføre forskellige prioriteringer og tilslutningstidspunkter for dele af samme projekt og dermed svække projektets realiserings- og finansieringsgrundlag væsentligt. Dansk Erhverv anbefaler på den baggrund, at udgangspunktet efter § 9 er samlet behandling, når en anmodning omfatter anlæg eller aktiviteter, som teknisk og driftsmæssigt udgør en samlet løsning, anvender samme tilslutningspunkt, og at den samlede behandling ikke medfører et større kapacitetsbehov eller en større belastning af nettet end særskilt behandling. Dansk Erhverv mener, at opsplitning alene bør ske, når der foreligger selvstændige og klart identificerbare kapacitetsbehov, eller når den kollektive elforsyningsvirksomhed kan dokumentere, at samlet behandling medfører et større kapacitetsbehov eller en større belastning af nettet end ved særskilt behandling.

Dansk Erhverv finder det afgørende for prioriteringsmodellens virkning, at § 9 ikke fører til, at anmodninger, der omfatter flere anlæg eller aktiviteter, opdeles og behandles særskilt, hvis anlæggene eller aktiviteterne samlet set udgør en dokumenterbart mere netvenlig løsning. Det afgørende bør være deres samlede og dokumenterbare påvirkning af elnettet.

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. kategori 1 – §§ 10-11

Dansk Erhverv finder det stadig positivt, at kategori 1 sikrer kapacitet til beskyttede behov, almindelig og forventelig forbrugsudvikling, nye husholdninger, erhvervsprocesser, elektrificering af transportsektoren samt samfundskritiske funktioner. Dansk Erhverv finder samtidig, at kategoriens afgrænsning og den tilhørende kapacitetsreservation bør præciseres på en række punkter, som også blev fremhævet i Dansk Erhvervs høringssvar til lovforslaget.

For det første efterspørger Dansk Erhverv det tekniske eller samfundsøkonomiske grundlag for afgrænsningen i § 10, stk. 1, nr. 3, hvor et effekttræk på højst 3 MW afgrænser de erhvervsbehov, der henføres til kategori 1. Afgrænsningen har direkte betydning for, hvilke erhvervsprojekter der omfattes af kategori 1, og hvilke der henføres til kategori 2. Dansk Erhverv finder derfor, at valget af 3 MW som tærskelværdi bør være klart og sagligt begrundet.

For det andet finder Dansk Erhverv det problematisk, at vurderingen efter § 10, stk. 3, af samfundskritiske funktioner i praksis overlades til de kollektive elforsyningsvirksomheder. Dansk Erhverv finder, at der er tale om en samfundsmæssig prioritering med væsentlig betydning for disponeringen af den knappe netkapacitet, som ikke bør bero på et skøn hos den enkelte kollektive elforsyningsvirksomhed. Dansk Erhverv anbefaler derfor, at kriterierne for, hvilke funktioner der anses for samfundskritiske, præciseres væsentligt i bekendtgørelsen og fastlægges ensartet på myndighedsniveau.

Dansk Erhverv noterer sig desuden, at projekter, der som udgangspunkt indplaceres i kategori 2-4, kan indplaceres i kategori 1, hvis de understøtter samfundskritiske funktioner. Det fremgår af bestemmelsen: *"Der vil skulle foreligge en nær og væsentlig tilknytning mellem den ansøgte nettilslutning og varetagelsen af den samfundskritiske funktion, så nettilslutningen er nødvendig for den samfundskritiske funktions opretholdelse."* Dansk Erhverv opfordrer til at det tydeliggøres, at anlæg, som er nødvendige for funktionens opretholdelse i en krisesituation, herunder et strømnedbrud, lever på kravet om nær og væsentlig tilknytning og dermed placeres i kategori 1. Det kunne f.eks. være batterier, som skal sikre nødstrøm til vandforsyning eller telekommunikation.

Dansk Erhverv fastholder samtidig anbefalingen fra høringssvaret til lovforslaget om, at definitionen af samfundskritiske funktioner ikke alene bør omfatte institutioner inden for sundhed, forsvar og beredskab, men også virksomheder, produktionsanlæg, forsyningskæder og understøttende infrastruktur, der er afgørende for opretholdelsen af samfundskritiske funktioner. Afgrænsningen bør samtidig være tilstrækkelig klar og snæver til at sikre, at der fortsat kan reserveres kapacitet til øvrige beskyttede behov i kategori 1. Dansk Erhverv henviser i øvrigt til høringssvaret til lovforslaget, side 5-6, for en nærmere beskrivelse af de forhold, der efter Dansk Erhvervs vurdering bør indgå i afgrænsningen af samfundskritiske funktioner.

For det tredje finder Dansk Erhverv, at kapacitetsreservationen efter § 11 skal ske på et dokumenteret og proportionalt grundlag. Efter § 11, stk. 3, kan der bl.a. lægges vægt på historisk forbrugsudvikling, lokal udvikling, kendte planer og nationale fremskrivninger. Dansk Erhverv finder det afgørende, at reservationen ikke må føre til, at kapacitet uhensigtsmæssigt bindes til usikre fremtidige behov på bekostning af konkrete og investeringsmodne projekter. Dansk Erhverv henviser i den forbindelse til bemærkningerne om reservation af kapacitet til kategori 1 i høringssvaret til lovforslaget.

For det fjerde hæfter Dansk Erhverv sig ved samspillet mellem § 10 og § 13 for mindre erhverv med energilageranlæg. Efter § 10 omfattes mindre erhverv med et effekttræk på højst 3 MW af kategori 1, dog ikke anmodninger omfattet af kategori 3 eller 4. Efter Dansk Erhvervs læsning indebærer dette, at energilagerkapacitet med et effekttræk på højst 3 MW henføres til kategori 3, selv om den etableres i tilknytning til et mindre erhvervsforbrug, der ellers er omfattet af kategori 1. Dansk Erhverv finder dette uhensigtsmæssigt i de tilfælde, hvor det tilknyttede energilageranlæg dokumenterbart reducerer virksomhedens samlede belastning af det kollektive elforsyningsnet. I sådanne tilfælde bør den tekniske løsning ikke i sig selv føre til en lavere prioritering. Dansk Erhverv anbefaler derfor, at kategoriindplaceringen af nettilslutningsanmodninger i højere grad tager udgangspunkt i anmodningens samlede påvirkning af det kollektive elnet og ikke alene i, at anmodningen omfatter energilagerkapacitet.

Endelig noterer Dansk Erhverv, at kategori 1 omfatter offentligt tilgængelig opladningsinfrastruktur til tunge elektriske køretøjer, der etableres til opfyldelse af kravene i AFIR-forordningens artikel 4. Dansk Erhverv støtter, at der sikres den nødvendige kapacitet til opfyldelsen af Danmarks EU-retlige forpligtelser, men finder det samtidig uhensigtsmæssigt, hvis prioriteringen af ladeinfrastruktur til tung transport i kategori 1 alene knyttes til AFIR's minimumskrav. Dansk Erhverv mener, at der også kan være dokumenteret behov for ladeinfrastruktur på andre lokaliteter, ligesom depotladning er en central forudsætning for elektrificeringen af den tunge transport. Dansk Erhverv anbefaler derfor, at det undersøges, hvordan prioriteringsmodellen i højere grad kan tage højde for dokumenterede behov for ladeinfrastruktur til tung transport, herunder depotladning, som ikke følger direkte af AFIR's minimumskrav.

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. kategori 2 – § 12

Dansk Erhverv finder det positivt, at den direkte elektrificering og grøn omstilling fortsat er prioriteret højt. Elektrificering af samfundet er en vigtig forudsætning for virksomhedernes konkurrenceevne og Danmarks energisikkerhed.

Kategori 2 omfatter samtidig en bred kreds af projekter med et betydeligt samlet kapacitetsbehov, herunder elektrificering af industri- og erhvervsprocesser, VE på land, havvind og PtX. Sammenholdt med de betydelige kapacitetsbegrænsninger i transmissionsnettet vurderer Dansk Erhverv, at en stor del af projekterne kan stå over for tilslutningstider på mange år. Dansk Erhverv vurderer, at dette i praksis kan betyde, at netvenlighed alene bliver afgørende for projekternes adgang til det kollektive elnet. Dansk Erhverv støtter netvenlighed som et centralt princip for prioriteringen, men finder det samtidig vigtigt, at modellen tager højde for geografisk stedbundne projekter,

som på grund af deres tilknytning til anden energiinfrastruktur har begrænsede muligheder for at optimere deres placering ud fra hensynet til netvenlighed. Det gælder bl.a. danske brintprojekter, der skal tilsluttes den kommende kollektive brintinfrastruktur. Disse projekter har behov for tilstrækkelig vished om rettidig nettilslutning, da de både er geografisk bundet til brintinfrastrukturen og afhængige af nettilslutning for at kunne træffe endelige investeringsbeslutninger og indgå nødvendige støtteaftaler. Forsinket nettilslutning kan derfor få konsekvenser både for de enkelte brintprojekter og for realiseringen og udnyttelsen af den kollektive brintinfrastruktur. Dansk Erhverv fastholder derfor sin anbefaling fra høringssvaret til lovforslaget om, at de eksisterende brintprojekter, der indgår i processen for kapacitetsbooking til den kommende brintinfrastruktur, skal have den nødvendige vished om rettidig nettilslutning.

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. energilagring – § 13

Dansk Erhverv fastholder sin kritik af den generelle placering af energilageranlæg i kategori 3 som fremført i Dansk Erhvervs høringssvar til lovforslaget. Dansk Erhverv understreger, at en generel nedprioritering af energilageranlæg ikke i tilstrækkelig grad afspejler anlæggenes potentiale for at aflaste elnettet og frigøre kapacitet til flere netkunder. Energilageranlægs faktiske påvirkning af nettet afhænger af bl.a. placering, driftsmønster og tilslutningsvilkår, og anlæggene kan bl.a. bidrage til at håndtere lokale kapacitetsbegrænsninger, flytte belastning i tid og frigøre kapacitet til andre netkunder.

Dansk Erhverv mener fortsat, at kategoriseringen i væsentligt omfang afspejler den nuværende regulering, som ikke er tidssvarende i forhold til energilageranlægs tekniske muligheder for at levere og dokumentere netvenlige egenskaber. Dansk Erhverv finder, at dette ikke i sig selv bør begrunde en generelt lavere prioritering af energilageranlæg.

Dansk Erhverv fastholder derfor sin anbefaling om, at dokumenteret netvenlighed tillægges større betydning i prioriteringsmodellen, så energilageranlæg, der dokumenterbart aflaster nettet eller frigør kapacitet, kan opnå en højere prioritering. Dansk Erhverv henviser i den forbindelse til de nærmere bemærkninger om energilagring og relevante netprodukter i høringssvaret til lovforslaget.

Dansk Erhverv hæfter sig samtidig ved afgrænsningen i § 13 mellem kategori 2 og 3 for samplacerede anlæg. Efter Dansk Erhvervs læsning, indebærer bestemmelserne, at energilagerkapacitet i samplacerede anlæg henføres til kategori 3, når kapaciteten etableres ud over brugerens ”*almindelige produktions- eller forbrugsbehov*”. Efter § 13, stk. 2, skal der ved vurderingen bl.a. lægges vægt på ”*brugerens aktuelle produktions- og forbrugsbehov og den forventede udvikling heri inden for en rimelig tidshorison*”. Dansk Erhverv finder denne afgrænsning utilstrækkeligt præcis. Det fremgår ikke, hvordan det almindelige produktions- eller forbrugsbehov konkret skal opgøres, hvilken referenceperiode der skal anvendes, eller hvordan forventet udvikling i produktion eller forbrug skal indgå. Dette bør præciseres, da vurderingen er direkte afgørende for, hvilken energilagerkapacitet der henføres til henholdsvis kategori 2 og 3.

Med hensyn til kategori 3 fremgår det af høringsbrevet for nærværende høring ”*at batterier, der er samplaceret med VE-anlæg med henblik på at lagre anlæggets produktion og forskyde leve-*

ringen heraf, som følge af samplaceringen vil skulle anses for energilagerkapacitet etableret inden for brugerens almindelige produktionsbehov. Samplacerede batterier er i sådan et tilfælde omfattet af kategori 2.” Dansk Erhverv finder, at samme princip bør gælde batterier, der er samplaceret med ladestandere, og Dansk Erhverv beder ministeriet bekræfte dette.

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. datacentre – § 14

Dansk Erhverv fastholder sin kritik af den generelle placering af datacentre i kategori 4 som fremført i Dansk Erhvervs høringssvar til lovforslaget. Efter § 14 omfatter kategori 4 datacentre, hvor databehandling, datalagring og relaterede informationsteknologiske funktioner udgør det primære formål, og som er kendetegnet ved et *”væsentligt og vedvarende træk på kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet”*. Dansk Erhverv finder, at denne generelle karakteristik ikke nødvendigvis afspejler det enkelte datacenters faktiske belastning af nettet.

Dansk Erhverv understreger, at datacentre gennem bl.a. egenproduktion, energilagring, fleksibelt forbrug og andre tekniske og driftsmæssige løsninger kan reducere eller tilpasse deres belastning af nettet. Dansk Erhverv finder derfor, at et datacenter, der dokumenterbart reducerer sin belastning eller bidrager til en mere effektiv netudnyttelse, bør kunne opnå en højere prioritering på baggrund af sin netvenlighed. Det er samtidig afgørende, at prioriteringsmodellen giver datacenteraktører et reelt incitament til at investere i netvenlige løsninger, og at den generelle placering i kategori 4 ikke udhuler dette investeringssignal.

Dansk Erhverv finder samtidig, at den generelle placering af datacentre i kategori 4 ikke tager højde for, at datacentre kan bidrage til elektrificeringen som betydelige aftagere af vedvarende energi. Dette understreger efter Dansk Erhvervs vurdering behovet for, at datacentre ikke alene vurderes på baggrund af deres teknologikategori eller branche, men også på deres konkrete bidrag og påvirkning af energi- og elsystemet.

I den forbindelse vil Dansk Erhverv kraftigt opfordre til, at der i forbindelse med regeringens kommende datacenterstrategi udarbejdes rammer, som kan muliggøre etablering af et særskilt spor for nettilslutning af datacentre, der dokumenterbart kan indpasses i energisystemet uden væsentligt at belaste det kollektive elnet. Et sådant spor bør baseres på en samlet vurdering af datacenterets påvirkning af energi- og elsystemet og bl.a. kunne tage højde for egenproduktion, energilagring, fleksibilitet og andre løsninger, der begrænser datacenterets træk på det kollektive elnet. Der bør samtidig kunne tages højde for udnyttelse af overskudsvarme. Overskudsvarme fra et datacenter kan i konkrete tilfælde reducere eller erstatte behovet for ny elbaseret varmeproduktion og dermed begrænse et ellers kommende kapacitetsbehov i elnettet.

Dansk Erhverv anbefaler derfor, at datacentre, der dokumenterbart kan indpasses i energisystemet uden væsentligt at belaste det kollektive elnet, får mulighed for nettilslutning gennem et særskilt spor med kriterier målrettet deres samlede påvirkning af energisystemet. Formålet bør være at muliggøre tilslutning af datacentre, hvor det samlet set kan ske uden at fortrænge øvrige elektrificeringsbehov eller øge presset på den knappe netkapacitet.

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. netvenlighed – § 15

Dansk Erhverv finder det positivt, at § 15 lægger op til en bred forståelse af netvenlighed, hvor der bl.a. kan lægges vægt på projektets belastningsprofil, geografiske placering, fleksibilitet, begrænset netadgang samt tekniske og driftsmæssige egenskaber. Dansk Erhverv finder det afgørende, at denne brede forståelse også fastholdes i den konkrete administration af bestemmelsen, så netvenlighed vurderes ud fra projektets samlede påvirkning af nettet.

Den brede tilgang stiller imidlertid samtidig krav til klare og forudsigelige kriterier. Kriterierne i § 15 er fortsat skønsmæssige, og bestemmelsen fastlægger ikke tilstrækkeligt klare rammer for, hvordan de enkelte forhold skal dokumenteres og vægtes. Dansk Erhverv finder, at dette indebærer en risiko for forskellig praksis på tværs af de kollektive elforsyningsvirksomheder og samtidigt gør det vanskeligt for virksomhederne på forhånd at vurdere, hvilke investeringer i netvenlighed der konkret kan forbedre deres prioritering.

Dansk Erhverv finder det i den forbindelse særligt vigtigt, at begrænset netadgang på sigt ikke i praksis udvikler sig u hensigtsmæssigt til den de facto eneste måde at dokumentere netvenlighed på. En netkunde kan have reelt behov for høj eller fuld trækingsret og samtidig mulighed for at reducere sin belastning af det kollektive elnet gennem alternative tiltag og indretning af anlægget, herunder gennem fleksibilitet, energilagring, egenproduktion eller andre tekniske og driftsmæssige løsninger. Dansk Erhverv finder derfor, at vurderingen af netvenlighed skal tage højde for projektets samlede, faktiske og dokumenterbare påvirkning af nettet og ikke på sigt være u hensigtsmæssigt begrænset til, om netkunden kan anvende et bestemt netprodukt.

Dansk Erhverv anbefaler på den baggrund, at § 15 præciseres med klare, objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier for vurdering og dokumentation af netvenlighed, som understøtter en ensartet administration på tværs af de kollektive elforsyningsvirksomheder.

I den forbindelse foreslår Dansk Erhverv, at der med fordel kan tages afsæt i følgende definition af netvenlighed i bekendtgørelsens § 2:

- Netvenlighed: Et projekts dokumenterbare evne til gennem sin effektudveksling, fleksibilitet, geografiske placering, tekniske eller driftsmæssige egenskaber eller øvrige indretning at forebygge eller afhjælpe kapacitetsbegrænsninger eller bidrage til en mere effektiv udnyttelse af kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet.”

Dansk Erhverv foreslår samtidig, at der i § 15, stk. 2 kan findes inspiration i følgende bestemmelse ved vurderingen af et projekts netvenlighed:

- ”Stk. 2. Ved vurderingen af et projekts netvenlighed skal den kollektive elforsyningsvirksomhed bl.a. lægge vægt på, i hvilket omfang projektet dokumenterbart kan:
 1. reducere eller begrænse sin maksimale effektudveksling med nettet,
 2. reducere, øge eller tidsmæssigt forskyde sin effektudveksling, når og i det omfang dette kan forebygge eller afhjælpe kapacitetsbegrænsninger,
 3. stille sin effektudveksling til rådighed for styring, regulering, begrænsning eller afbrydelse efter behov hos den relevante kollektive elforsyningsvirksomhed,
 4. gennem geografisk målrettet fleksibilitet bidrage til at forebygge eller afhjælpe kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elnet,

5. gennem sin geografiske placering, dimensionering, driftsform, aktivitet eller samplacering af produktion, forbrug eller lagring muliggøre en mere effektiv udnyttelse af eksisterende netkapacitet eller
6. på anden måde reducere projektets belastning af nettet eller behovet for udbygning eller forstærkning af det kollektive elnet.”

Dansk Erhverv finder samtidig, at den brede vurdering af netvenlighed skal ses i sammenhæng med, hvilke netprodukter der faktisk er tilgængelige for virksomhederne. Netkunder bør ikke stilles ringere, fordi de regulatoriske redskaber til at dokumentere eller forpligte sig til netvenlig adfærd endnu ikke er til rådighed. Dansk Erhverv anbefaler derfor, at det præciseres i § 15, hvordan der ved vurderingen af netvenlighed skal tages højde for manglende adgang til relevante netprodukter.

Dansk Erhverv henviser i den forbindelse til høringssvaret til lovforslaget, hvor Dansk Erhverv fremhævede behovet for hurtig udvikling, anmeldelse og godkendelse af relevante netprodukter. Dansk Erhverv fremhævede særligt TSO-DSO-BnA, som skal gøre det muligt at tilbyde netkunder tilsluttet distributionsnettet begrænset netadgang ved kapacitetsbegrænsninger i transmissionsnettet, og anbefalede, at Energinet hurtigst muligt anmelder produktet til Forsyningstilsynet med henblik på hurtig godkendelse. Dansk Erhverv kvitterer i den forbindelse for, at Energinet nu har sendt TSO-DSO-BnA i forbrugsretningen i høring. Der er imidlertid fortsat behov for et tilsvarende netprodukt på indfødningsiden. Dansk Erhverv efterspørger derfor en konkret tidsplan for udvikling, anmeldelse og godkendelse af TSO-DSO-BnA i indfødningsretningen.

Dansk Erhverv fastholder samtidig anbefalingen fra høringssvaret til lovforslaget om, at ministeren gives mulighed for at pålægge Energinet at udvikle netprodukter, når det er nødvendigt for at understøtte og operationalisere netvenlighed. Dansk Erhverv finder det afgørende for prioriteringsmodellens virkning, at virksomhedernes incitament til at agere netvenligt understøttes af reelle muligheder for at gøre det i praksis. Dansk Erhverv bemærker i den forbindelse, at § 5, stk. 1, i lov om Energinet giver ministeren adgang til at træffe beslutning om ethvert forhold vedrørende Energinets anliggender. Samtidig følger det af elforsyningslovens § 73 a, stk. 3, at ministeren kan fastsætte regler om indholdet af de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for anvendelse af det kollektive elforsyningsnet. Dansk Erhverv anbefaler derfor, at det afklares, om disse bestemmelser allerede giver ministeren tilstrækkelig hjemmel til at pålægge Energinet at udvikle og anmelde relevante netprodukter. Hvis dette ikke er tilfældet, bør den nødvendige hjemmel etableres.

Desuden finder Dansk Erhverv det afgørende, at porteføljen af netprodukter løbende videreudvikles, så produkterne i højere grad imødekommer netkundernes kommercielle og driftsmæssige behov. Det gælder bl.a. netprodukter for begrænset netadgang med større forudsigelighed om omfang og varighed af afbrydelser samt produkter, hvor en del af kapaciteten kan sikres som garanteret trækningsret. Sådanne produkter kan gøre det muligt at tilslutte flere netkunder på fleksible vilkår og dermed understøtte en bedre udnyttelse af den eksisterende netkapacitet. Udviklingen af netprodukter skal samtidig ske under hensyntagen til de kollektive elforsyningsvirksomheders ansvar for en sikker og effektiv drift af elsystemet.

Endelig bemærker Dansk Erhverv, at § 15, stk. 5 kan pålægge netkunder en bevisbyrde, som i praksis kan være svær at løfte, bl.a. grundet manglende indsigt i den konkrete kapacitetssituation i det kollektive elforsyningsnet. Dansk Erhverv foreslår, at det præciseres, at netkunden alene skal dokumentere forhold vedrørende eget projekt og oplysninger, som netkunden med rimelighed kan forventes at være i besiddelse af. Vurderingen af projektets betydning for den konkrete kapacitetssituation i nettet bør foretages af den relevante kollektive elforsyningsvirksomhed på grundlag af egne data og de oplysninger, som netkunden har fremlagt.

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. puljebehandling – §§ 16-17

Dansk Erhverv finder det grundlæggende positivt med puljebehandling, såfremt modellen bidrager til en mere hensigtsmæssig og effektiv disponering af den tilgængelige netkapacitet. Puljebehandlingen bør understøtte, at konkrete og modne projekter kan tilsluttes, når der er kapacitet hertil, og ikke føre til, at kapacitet står uudnyttet som følge af kategorisering eller forventede fremtidige behov. Puljebehandlingen bør samtidig ikke i sig selv medføre unødigt ventetid for modne projekter, der kan realiseres med kort varsel.

Dansk Erhverv støtter, at Energinet efter § 16, stk. 2, fastlægger den transmissionskapacitet, der kan disponeres, når kapacitetsbegrænsningen ligger i transmissionsnettet eller i grænsefladen mellem transmissions- og distributionsnettet. Det er i tråd med Dansk Erhvervs høringssvar til lovforslaget, hvor Dansk Erhverv anbefalede, at ansvar og dokumentationspligt følger det spændingsniveau, hvor kapacitetsbegrænsningen faktisk opstår.

Dansk Erhverv finder imidlertid, at der mangler tilstrækkelig transparens om puljebehandlingen. For virksomhedernes investerings- og planlægningssikkerhed er det afgørende at vide, hvornår en anmodning indgår i en pulje, hvorfor den eventuelt ikke indgår, resultatet af behandlingen og hvornår anmodningen forventes behandlet igen.

Dansk Erhverv foreslår derfor, at § 17 suppleres således:

- Energinet skal efter hver puljebehandling offentliggøre den forventede sagsbehandlingstid for anmodninger, der ikke er imødekommet, tidspunktet for næste puljebehandling samt antallet og kapaciteten af anmodninger, der forventes at indgå heri.

Den enkelte ansøger bør samtidig orienteres om, hvorvidt anmodningen forventes at indgå i næste puljebehandling og, hvis dette ikke er tilfældet, begrundelsen herfor samt det forventede tidspunkt for behandling. Modne projekter bør samtidig ikke henstå i gentagne puljebehandlinger uden klar stillingtagen til projektets videre behandling. Efter et nærmere fastsat antal puljer eller en fastsat tidsperiode bør anmodningen bringes videre mod nettilslutning, tilbydes en relevant fleksibel tilslutningsmodel eller afsluttes med en begrundet afgørelse og mulighed for effektiv prøvelse. Puljebehandlingen bør bidrage til en mere hensigtsmæssig og effektiv disponering af den tilgængelige netkapacitet og samtidig sikre, at køstyringen ikke i praksis udvikler sig til en indirekte afslagsmekanisme uden de retssikkerhedsgarantier, der gælder ved et egentligt afslag.

Herudover bør de kriterier, herunder for vurdering af netvenlighed, der anvendes ved puljebehandlingen, offentliggøres forud for hver puljerunde og ligge fast gennem den pågældende behandling. Eventuelle væsentlige fravigelser bør begrundes konkret over for den berørte netkunde.

Desuden foreslår Dansk Erhverv at offentliggørelsen efter § 17 udvides med geografisk aggregerede oplysninger om resultaterne af puljebehandlingen. Geografisk transparens om resultaterne af puljebehandlingen vil give virksomhederne et bedre grundlag for at vurdere, hvor projekter hensigtsmæssigt kan placeres og modnes, hvilket kan understøtte en mere effektiv og hensigtsmæssig udnyttelse af den eksisterende kapacitet.

Endelig opfordrer Dansk Erhverv til, at puljebehandlingen understøtter en løbende oprydning i tilslutningskøen, så spekulative, umodne eller inaktive projekter ikke unødigt optager plads og administrative ressourcer i tilslutningsprocessen eller påvirker disponeringen af kapacitet uhenigtsmæssigt.

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. afslag – § 18

Dansk Erhverv noterer, at § 18 fastsætter en pligt til at meddele afslag, når betingelserne herfor er opfyldt, hvor lovforslaget giver adgang til at fastsætte regler om afslag. Dansk Erhverv finder, at denne udmøntning skærper behovet for klart afgrænsede, dokumenterbare og proportionale kriterier for, hvornår en anmodning skal afslås.

Dansk Erhverv fastholder sin anbefaling fra høringssvaret til lovforslaget om, at afslag skal være sidste udvej. Dansk Erhverv finder derfor, at den kollektive elforsyningsvirksomhed inden et afslag skal have undersøgt, om anmodningen kan imødekommes gennem alternative tilslutningsvilkår, relevante netprodukter eller andre netvenlige løsninger. Dansk Erhverv henviser i den forbindelse til høringssvaret til lovforslaget, hvor Dansk Erhverv tilsvarende anbefalede en restriktiv anvendelse af afslagsadgangen.

Dansk Erhverv er særligt opmærksom på § 18, stk. 4, hvorefter der ved afslag kan tages hensyn til forventede højere prioriterede behov, uden at der foreligger konkrete anmodninger om nettilslutning. Dansk Erhverv anerkender, at reservation af kapacitet til højere prioriterede behov, særligt i kategori 1, nødvendigvis må baseres på forventninger til den fremtidige efterspørgsel. Det er imidlertid afgørende, at sådanne forventede behov baseres på et sagligt og dokumenteret prognosegrundlag og afgrænses proportionalt, så der ikke reserveres uforholdsmæssig kapacitet til usikre fremtidige behov på bekostning af konkrete og investeringsmodne projekter. Dansk Erhverv henleder samtidig opmærksomheden på elmarkedsdirektivets art. 42, stk. 2, som Dansk Erhverv også fremhævede i høringssvaret til lovforslaget. Bestemmelsen fastsætter begrænsninger for transmissionssystemoperatørens mulighed for at nægte tilslutning af nye produktions- eller energilageranlæg med henvisning til mulige fremtidige begrænsninger i den disponible netkapacitet. Dansk Erhverv finder, at § 18 skal administreres i overensstemmelse hermed.

Endelig hæfter Dansk Erhverv sig ved § 18, stk. 5, hvorefter en anmodning, der ellers opfylder betingelserne for afslag, ikke skal afslås, hvis den forventes at kunne imødekommes inden for en ”rimelig tidshorisont”. Dansk Erhverv finder det positivt, at anmodningen i sådanne tilfælde kan fastholdes frem for at blive afslået. Bestemmelsen fastlægger imidlertid ikke, hvad der forstås ved en rimelig tidshorisont, eller hvor længe anmodningen kan fastholdes. Dansk Erhverv mener, at en netkunde ikke bør kunne fastholdes på ubestemt tid i en uafklaret position uden hverken nettilslutning eller et afslag, der kan prøves. Dansk Erhverv anbefaler derfor, at begrebet ”rimelig

tidshorisont” præciseres, og at der fastsættes en klar tidsmæssig ramme for, hvor længe en anmodning kan fastholdes efter stk. 5 uden fornyet stillingtagen.

En præcisering af stk. 5 kan bl.a. ske ved at angive, hvilke forhold der som minimum skal indgå i vurderingen af en rimelig tidshorisont. Netudbygning og etablering af øvrig infrastruktur er kendetegnet ved lange planlægnings-, myndigheds- og anlægsprocesser. Begrebet bør derfor ikke fortolkes så snævert, at projekter afskæres alene som følge af den tid, det tager at etablere den nødvendige netinfrastruktur. Vurderingen af, hvad der udgør en rimelig tidshorisont, bør i stedet tage udgangspunkt i den konkrete og dokumenterede tidshorisont for den relevante netudbygning, det relevante netprodukt eller andre forhold, der kan muliggøre nettilslutning. Der bør i den forbindelse lægges vægt på, hvor langt den relevante proces er fremskredet. Samtidig bør anmodningen genvurderes med faste mellemrum, indtil kapaciteten kan tilbydes, eller det står klart, at anmodningen ikke kan imødekommes inden for en fastsat tidsramme.

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. oplysninger forud for afslag – § 20

Dansk Erhverv støtter, at ansøgere efter § 20 har ret til at modtage oplysninger om foranstaltninger, der kan forbedre mulighederne for nettilslutning. Dansk Erhverv finder imidlertid, at sådanne oplysninger så vidt muligt bør gives før et eventuelt afslag og ikke først efter, at afslaget er meddelt. Hvis afslag skal være sidste udvej, bør den kollektive elforsyningsvirksomhed inden afgørelsen have undersøgt og forelagt ansøgeren relevante og realistiske muligheder for at imødekomme anmodningen, herunder ændret drift, fleksibilitet, alternative tilslutningsvilkår eller relevante netprodukter.

Dansk Erhverv foreslår derfor følgende tilføjelse til § 20:

- Inden der meddeles afslag efter § 18, skal den kollektive elforsyningsvirksomhed undersøge og oplyse ansøgeren om relevante og realistiske foranstaltninger, der vil kunne gøre det muligt at imødekomme anmodningen, herunder alternative tilslutningsvilkår og foranstaltninger, der kan forbedre projektets netvenlighed.

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. klageadgang – § 22

Dansk Erhverv læser bekendtgørelsen således, at ansøgere i kategori 2 ikke er omfattet af klageadgangen til Forsyningstilsynet efter § 22, idet klageadgangen er knyttet til afgørelser om afslag efter § 18, mens ansøgere i kategori 2 ikke kan meddeles afslag.

Dansk Erhverv finder dette retssikkerhedsmæssigt problematisk. Projekter i kategori 2 prioriteres på baggrund af netvenlighed og kan opleve en væsentlig eller langvarig udskydelse af nettilslutning uden at modtage et afslag og dermed uden en klar adgang til at få prøvet de vurderinger, der ligger til grund for prioriteringen. Dansk Erhverv finder dette særligt væsentligt, fordi der samtidig ikke reserveres særskilt kapacitet til kategori 2.

Dansk Erhverv anbefaler derfor, at ministeriet undersøger, hvordan ansøgere i kategori 2 kan sikres reel adgang til at få prøvet de vurderinger, der ligger til grund for prioriteringen, herunder kategoriindplacering og vurderingen af netvenlighed. Dansk Erhverv finder det afgørende, at den manglende adgang til afslag for kategori 2 ikke indebærer, at disse ansøgere reelt afskæres fra at få prøvet grundlaget for en væsentlig eller langvarig udskydelse af nettilslutning.

Prioriteringsbekendtgørelsen - Vedr. Forsyningstilsynets rolle – § 23

Dansk Erhverv støtter, at Forsyningstilsynet efter § 23 fører tilsyn med en konsekvent anvendelse af afslagsreglerne og den tilhørende oplysningspligt. Dansk Erhverv finder samtidig, at prioriteringsmodellen medfører nye og væsentlige opgaver for Forsyningstilsynet, og at det derfor er afgørende, at tilsynet har de nødvendige ressourcer og processuelle rammer til at varetage opgaverne rettidigt.

Forsyningstilsynet skal både føre tilsyn med afslagsreglerne og oplysningspligten, håndtere klager efter prioriteringsmodellen samt behandle metodeanmeldelser og netprodukter, som er nødvendige for, at virksomhederne i praksis kan agere netvenligt. Dansk Erhverv understreger, at lange godkendelsesprocesser hos Forsyningstilsynet risikerer at forsinke de redskaber, som virksomhederne samtidig forventes at anvende for at forbedre deres netvenlighed og prioritering.

Dansk Erhverv fastholder derfor anbefalingerne fra høringssvaret til lovforslaget om hurtigere behandling af metodeanmeldelser og netprodukter, klare sagsbehandlingsfrister og mulighed for principgodkendelser. Dansk Erhverv finder det afgørende, at Forsyningstilsynets myndighedsbehandling ikke bliver en yderligere flaskehals for virksomhedernes elektrificering og nettilslutning.

Vedr. de kollektive elforsyningsvirksomheders nettilslutningskompetence – systemansvarsbekendtgørelsens § 6 a og netvirksomhedsbekendtgørelsens § 30 a

Dansk Erhverv noterer sig positivt, at rækkevidden af nettilslutningskompetencen er blevet præciseret. Det fremgår bl.a. af lovbemærkningerne, at kompetencen til at afgøre, om anlæg skal tilsluttes som ét eller flere anlæg, ikke omfatter adgang til at kræve sammenkobling af allerede eksisterende tilsluttede anlæg eller projekter med gældende nettilslutningsaftaler.

Dansk Erhverv fastholder imidlertid sin grundlæggende kritik af kompetencen som fremført i høringssvaret til lovforslaget. En afgørelse om, hvorvidt et projekt skal behandles som ét eller flere anlæg, kan få afgørende betydning for projektets nettilslutning, prioritering, tekniske udformning og økonomi. Dansk Erhverv finder derfor fortsat, at en sådan kompetence kan skabe betydelig usikkerhed om virksomhedernes projektudvikling og investeringsgrundlag. Dansk Erhverv fastholder på den baggrund sin anbefaling om, at kompetencen udgår.

Dansk Erhverv forstod samtidig Energistyrelsens tilkendegivelse på høringsmødet den 28. august 2026 således, at kompetencen efter omstændighederne kan anvendes til at kræve sammenkobling af et nyt anlæg med et allerede eksisterende anlæg. Dansk Erhverv finder dette yderst kritisabelt. En sådan anvendelse kan få direkte betydning for disponeringen over et eksisterende anlæg og for den tekniske og økonomiske tilrettelæggelse af en ny investering.

Dansk Erhverv fastholder i den forbindelse anbefalingen fra høringssvaret til lovforslaget om, at kompetencen alene bør kunne anvendes, hvor det er nødvendigt for at modvirke en konkret og dokumenterbar omgåelse af prioriteringsmodellen. Vurderingen bør ske efter klare, objektive og gennemsigtige kriterier og ledsages af begrundelsespligt og adgang til effektiv prøvelse.

Dansk Erhverv anbefaler derfor fortsat, at kompetencen udgår. Hvis kompetencen fastholdes, bør dens anvendelsesområde afgrænses væsentligt i bekendtgørelserne, herunder særligt i forhold til sammenkobling af nye og allerede eksisterende anlæg.

Vedr. bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler

Dansk Erhverv finder det positivt, at § 5 fastsætter, at de kollektive elforsyningsvirksomheder i områder med begrænset eller ingen tilslutningskapacitet skal give mulighed for, at anmodninger om nettilslutning kan imødekommes ved indgåelse af en midlertidig fleksibel tilslutningsaftale. Det styrker virksomhedernes muligheder for at opnå nettilslutning, mens den nødvendige netudbygning gennemføres.

Dansk Erhverv finder det endvidere vigtigt, at midlertidig fleksibel nettilslutning reelt forbliver midlertidig. Virksomheder, der accepterer fleksibel netadgang i perioden frem mod netudbygning, skal have størst mulig forudsigelighed om begrænsningernes omfang og den forventede tidshorisont for overgangen til fuld netadgang. Dette er afgørende for, at fleksibel nettilslutning bliver et anvendeligt redskab for virksomhedernes investeringsplanlægning og ikke en tidsmæssigt ubestemt begrænsning af deres adgang til nettet.

Vedr. bekendtgørelse om direkte linjer

Dansk Erhverv har ikke specifikke bemærkninger til de foreslåede konsekvensændringer, men vil i forbindelse med den samlede regulering understrege behovet for at videreudvikle rammerne for direkte linjer og lukkede distributionssystemer under hensyntagen til den samlede samfundsøkonomi.

I en situation med betydelige kapacitetsbegrænsninger i transmissionsnettet, er der behov for at undersøge alternative løsninger, herunder om private aktører kan bidrage til hurtigere og mere omkostningseffektiv udbygning samt bedre udnyttelse af elinfrastrukturen, eksempelvis gennem etablering af direkte linjer og lukkede distributionssystemer. Dansk Erhverv anbefaler derfor, at mulighederne undersøges, herunder om og hvordan microgrids kan levere dokumenteret værdi for det kollektive elnet, som ikke lige så effektivt kan opnås gennem samplacering, fleksibel nettilslutning og bedre udnyttelse af den eksisterende netinfrastruktur i det kollektive elnet, og på en måde, som ikke underminerer det kollektive elnet eller medfører øgede omkostninger for brugerne heraf.

I den forbindelse finder Dansk Erhverv det vigtigt, at de aftalte analyser af implementeringen af elmarkedsdirektivets artikel 38 om lukkede distributionssystemer i dansk lovgivning samt mulighederne for revision af reguleringen af direkte linjer gennemføres med inddragelse af netselskaber, brancheaktører og erhvervslivet.

Vedr. hjemmelsgrundlaget for den konkrete udmøntning af akutplanen

Efter Dansk Erhvervs vurdering består der en retlig usikkerhed om den konkrete udmøntning af prioriteringsmodellen. Efter elforsyningslovens § 73 a skal priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet fastsættes efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Forsyningstilsynet, mens § 76 fastslår, at metoder til fastsættelse af betingelser og vilkår for netadgang skal anmeldes til tilsynet. Bestemmelserne gennemfører bl.a. elmarkedsdirektivets regler

om den nationale regulerende myndigheds kompetence vedrørende metoder for tilslutning og adgang til nettet.

Forsyningstilsynets nylige afgørelse om Energinets nye sagsbehandlingsmodel illustrerer betydningen af denne afgrænsning. Sagen vedrører ikke akutplanen eller nærværende høring, men Forsyningstilsynet fastslog her, at Energinets prioriteringskriterier og modenhedskrav havde en sådan betydning for anlægsejernes mulighed for at opnå nettilslutning, at de skulle anmeldes og godkendes efter §§ 73 a og 76. Energinet havde modsat vurderet, at der var tale om interne processuelle regler, som ikke krævede godkendelse.

Dansk Erhverv er bekymret over den retlige usikkerhed og opfordrer myndighederne til i den konkrete udmøntning af prioriteringsmodellen at minimere risikoen for, at hele eller dele af modellen efterfølgende viser sig at kræve Forsyningstilsynets forudgående godkendelse. Efter Dansk Erhvervs vurdering kan problemstillingen bl.a. opstå ved fastlæggelsen og håndhævelsen af netvenlighed, herunder de vilkår og kriterier, som netkunder skal opfylde for at blive vurderet som netvenlige, og som efter omstændighederne kan være omfattet af godkendelseskravet efter elforsyningslovens §§ 73 a og 76. Usikkerheden om det retlige grundlag for udmøntningen af akutplanen indebærer efter Dansk Erhvervs vurdering en risiko for yderligere forsinkelser af nettilslutninger med potentielt store økonomiske konsekvenser for virksomhedernes investeringer og risiko for efterfølgende retlige tvister. Såfremt denne situation opstår, er det Dansk Erhvervs forventning, at nettilslutninger som udgangspunkt må behandles efter de eksisterende godkendte vilkår og metoder, indtil et gyldigt nyt grundlag foreligger.

Dansk Erhverv står naturligvis til rådighed ved opfølgende spørgsmål.

Med venlig hilsen

Frederik Lundhøj Jensen
Chefkonsulent